

Nr. 43582/DSDRP/ din 16.09.2020

**Doamnei Raluca Ecaterina ALEXANDRU
Adjunct al Avocatului Poporului**

Str. George Vraca nr. 8, sector 1, București

Stimată doamnă adjunct al Avocatului Poporului,

Având în vedere adresa dumneavoastră nr. 13662/2020 prin intermediul căreia ne supuneți atenției aspectele constatate și recomandările formulate în Raportul întocmit ca urmare a vizitei efectuate în data de 25 iunie 2020, în Penitenciarul Bistrița, vă comunicăm următoarele:

1. În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (5) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal: „Penitenciarul în care persoana condamnată execută pedeapsa privativă de libertate se stabilește de Administrația Națională a Penitenciarelor. La stabilirea penitenciarului se are în vedere ca acesta să fie situat cât mai aproape de localitatea de domiciliu a persoanei condamnate, ținându-se seama și de regimul de executare, măsurile de siguranță ce trebuie luate, nevoile de reintegrare socială identificate, sex și vârstă”.

De asemenea, art. 48 alin. (8) din Legea nr. 254/2013, prevede: „În cazul în care capacitatea legală de cazare a penitenciarului este depășită, directorul acestuia are obligația de a informa directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor în vederea transferării persoanelor condamnate în alte penitenciare. Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor stabilește dacă transferul se impune, cu precizarea penitenciarelor în care se transferă persoanele condamnate.”

Mai mult, potrivit art. 108 alin. (1) lit. (b) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, prevede că transferul se poate dispune la depășirea capacității de cazare a penitenciarului.

De asemenea, art. 108 alin. (4) din Regulamentului de aplicare al Legii nr. 254/2013 stipulează că transferarea deținuților la un alt penitenciar se face conform profilării penitenciarelor, stabilite prin decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor prevăzută la art. 45 alin. (1) din Legea nr. 254/2013, și va ține cont, de regulă, ca penitenciarul să fie situat cât mai aproape de localitatea de domiciliu a acestora.

Art. 3 alin. (5) din Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 360/2020 privind profilarea locurilor de deținere, prevede că: „În vederea echilibrării efectivelor de persoane private de libertate, pentru reducerea gradului de aglomerare din unele unități penitenciare, dar și din alte motive întemeiate, conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor poate dispune transferul persoanelor private de libertate în alte locuri de deținere profilate pe custodierea aceleiași categorii și a persoanelor private de libertate cu domiciliile în alte județe.”

Pe parcursul executării pedepsei privative de libertate în cadrul sistemului penitenciar pot să apară solicitări de prezentare în fața organelor judiciare care sunt deservite de alte penitenciare sau ridicări în cercetări, cât și alte situații ce nu pot fi anticipate de administrațiile locurilor de deținere sau de Administrația Națională a Penitenciarelor și care impun transferarea deținuților pentru anumite perioade de timp.

Având în vedere aceste situații, în perioada custodierii în alte unități sunt respectate drepturile persoanelor private de libertate prevăzute de legislația în vigoare.

În contextul elaborării noului plan de acțiune revizuit pentru perioada 2020-2025 în executarea hotărârii – pilot Rezmiveș și alții împotriva României pronunțată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, raportat la demersurile Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru extinderea și modernizarea spațiilor de cazare, a fost cuprins ca element de relevanță și optimizarea repartizării efectivelor de deținuți între unitățile penitenciare.

În acest sens, având în vedere necesitatea echilibrării efectivelor de persoane private de libertate, ținând seama și de diferențele mari ale indicelui de ocupare între locurile de deținere, Administrația Națională a Penitenciarelor a luat măsuri de transferare a persoanelor private de libertate între unitățile subordonate, în funcție de capacitatea de cazare.

Mai mult, această măsură a fost necesară întrucât existau diferențe mari ale indicelui de ocupare între unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor fiind întâmpinate dificultăți cu privire la asigurarea drepturilor conform regimului de executare. Repartizarea deținuților în mod uniform la nivelul unităților penitenciare este influențată de multiplele categorii de persoane custodiate pentru care, prin lege, se asigura separațiunea, precum și de compartimentarea spațiilor de cazare din unități pentru a garanta respectarea dispozițiilor legale.

Transferarea persoanelor private de libertate se realizează în mod gradual, cu respectarea prevederilor legale, în urma unei analize specifice care ține cont și de legătura acestora cu mediul de suport. Administrația Națională a Penitenciarelor depune eforturi de intensificare a menținerii relațiilor cu aparținătorii prin acordarea dreptului la convorbiri on-line.

2. Pentru echilibrarea efectivelor de deținuți și utilizarea eficientă a spațiilor, Administrația Națională a Penitenciarelor monitorizează permanent numărul persoanelor private de libertate atât prin prisma efectelor politicilor penale ale statului, cât și prin evoluția categoriilor de deținuți custodiați și zonele de domiciliu ale acestora, reevaluând periodic sau ori de câte ori situația o impune, profilul fiecărei unități penitenciare, respectiv categoriile de deținuți ce urmează a fi custodiate.

La nivelul sistemului penitenciar se realizează permanent acțiuni în vederea asigurării unui climat corespunzător cazării persoanelor private de libertate, inclusiv prin transferarea acestora, Administrația Națională a Penitenciarelor fiind permanent orientată spre evaluarea și identificarea soluțiilor de redimensionare și îmbunătățire a condițiilor oferite de spațiile existente sau a construirii altora.

Din analiza situației privind capacitatea de cazare a unităților și efectivele acestora pe regimuri din data de 03.01.2020, a rezultat că, Penitenciarul Bistrița avea un grad de aglomerare de 135,32%. Conform situației privind capacitatea de cazare a unităților și efectivele acestora pe regimuri Penitenciarul Bistrița din data de 04.09.2020, unitatea în cauză avea un grad de aglomerare de 126,02%, gradul de aglomerare al Penitenciarului Bistrița scăzând așadar cu 9,3%.

3. În prezent, se realizează prioritizarea posturilor vacante din sistemul administrației penitenciare și se va avea în vedere și recomandarea instituției Avocatului Poporului din Raportul întocmit cu ocazia vizitei efectuată la Penitenciarul Bistrița. Menționăm că demararea unei proceduri de ocupare a posturilor prin concurs este condiționată de contextul epidemiologic și de cadrul legislativ.

Potrivit art. 27, alin. 3 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare, *“pe durata stării de alertă, în instituțiile și autoritățile publice se suspendă orice tip de concurs pentru ocuparea posturilor sau funcțiilor vacante și temporar vacante”*.

De asemenea, în temeiul art. 27 alin. 1 din același act normativ, Administrația Națională a Penitenciarelor a elaborat procedura de angajare fără concurs, pe starea de alertă, proiect ce se află în curs de aprobare la Ministerul Justiției. Posturile vizate a fi încadrate cu personal conform procedurii sunt numai cele care rezultă din necesitatea de a se asigura prevenirea și combaterea situației care a generat starea de alertă și exclusiv pentru activități legate de aceasta.

La nivelul sistemului administrației penitenciare, au fost constant efectuate demersuri în vederea scoaterii la concurs a posturilor vacante existente, aferente compartimentului medical din cadrul unităților penitenciare. Subliniem faptul că, au existat situații când, ulterior publicării scoaterii la concurs a posturilor, numărul candidaților înscriși a fost redus, existând inclusiv situații în care nu s-a înscris niciun candidat. În vederea creării unei flexibilități în ocuparea mai rapidă a posturilor vacante, pe lângă contractele de muncă pe perioadă nedeterminată, Administrația Națională a Penitenciarelor a oferit inclusiv posibilitatea angajării de personal medical cu contract de prestări servicii. De asemenea, au existat situații când au fost întâmpinate dificultăți în ceea ce privește menținerea personalului medical în sistemul administrației penitenciare, în sensul că, ulterior admiterii în sistemul propriu, personalul medical a renunțat la postul pentru care a candidat, la un interval scurt de timp după angajare.

4. Asigurarea asistenței medicale a persoanelor private de libertate constituie o premisă esențială pentru sistemul sanitar propriu astfel că au fost efectuate demersurile necesare în vederea respectării recomandărilor instituției Avocatul Poporului prin *Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție*, cu înștiințarea în prealabil a tuturor penitenciarelor – spital privind aplicarea interzicerii refuzului de internare a persoanelor private de libertate care au recomandare în acest sens.

5. Sistemul administrației penitenciare, prin ramura medicală, gestionează atât persoane private de libertate cu afecțiuni psihiatrice grave, cât și pe cele cu forme ușoare sau medii. În acest sens, persoanele private de libertate din prima categorie sunt cazate în spații special destinate în acest sens, cu scopul menținerii unei supravegheri constante, iar celelalte categorii de persoane private de libertate sunt cazate împreună cu alți deținuți, atât prin prisma existenței unui control terapeutic adecvat, cât și în vederea evitării unei eventuale discriminări a acestora din motive de natură medicală. Subliniem faptul că, persoanele private de libertate aflate în evidență cu afecțiuni psihiatrice, beneficiază de administrarea tratamentului psihotrop, sub stricta supraveghere a personalului medical și conform indicațiilor medicilor de specialitate curanți. Precizăm că, la nivelul sistemului sanitar propriu, personalul medical de specialitate (Psihiatrie) se regăsește în număr redus, gestionarea cazurilor specifice

acestei specialități, privind reevaluarea medicală și conduita terapeutică de urmat, realizându-se preponderent prin intermediul rețelei sanitare publice, situație care la rândul său impune anumite limite prin temporizarea programărilor de către instituțiile sanitare furnizoare de servicii medicale de specialitate. De asemenea, persoanele private de libertate care manifestă comportamente de decompensare psihiatrică, în urma evaluării acestora, pot fi incluse în *Programul destinat persoanelor cu afecțiuni psihice*.

Totodată, vă înaintăm alăturat, punctul de vedere formulat de către conducerea Penitenciarului Bistrița cu privire la aspectele constatate, precum și planul de măsuri pentru implementarea Recomandărilor formulate de către instituția Avocatul Poporului pentru această unitate.

Administrația Națională a Penitenciarelor folosește și acest prilej pentru a vă asigura de deplina disponibilitate în soluționarea tuturor aspectelor ce privesc executarea pedepselor privative de libertate.

Cu deosebită considerație,

Pentru comisar șef de poliție penitenciară Tiberiu UNGUREANU
Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, semnează

Comisar șef de poliție penitenciară Răzvan Constantin COȚOFANĂ
Director general adjunct

